

ХАВАР

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги нашри

1992 йил мартдан чиқа бошлаган

2000 йил, 30 июнь, жума № 25 (408)

Сотувда нархи эркин

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлигида «Почта ва телекоммуникациялар соҳасида маркетинг тадқиқотлари ҳамда мониторингни ўрганиш ва тадбиқ қилиш, 2003 йилга»

ДИҚҚАТ-ЭЪТИБОРДА: МАРКЕТИНГ ВА МОНИТОРИНГ

ча почта, телекоммуникациялар соҳасида маркетинг дастурлари»га бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Унда почта ва телекоммуникациялар корхоналарида замонавий маркетингнинг аҳволи, мазкур соҳада маркетинг тадқиқотлари ва мониторингнинг роли, маркетинг фаолиятини ривожлантириш, маркетинг дастурларини жорий қилиш каби мавзулар ўқилди. Шунингдек, семинар қатнашчиларини қизиқтирган саволларга жавоблар берилди.

Жамолиддин ҚОБИЛОВ

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАРИ

«ХАВАР» газетасига 2000 йилнинг иккинчи ярим йиллиги учун обуна давом этмоқда:

Нашр кўрсаткичи: Яқна тартибдаги обуначилар учун 227.

Ташкилот ва корхоналар учун 228.

Хар ҳафтининг муборак жума кунини «Хабар»ни олишга шоҳининг!

ЎЗДА ГАЗЕТАЛАР КАМ ЎҚИЛАДИМИ?

Бу саволга «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси бош директори Рустам Саидович ҚОСИМОВ «Йўқ» дея жавоб берди.

– Одамлар орасида юрадиган бу гапга мен қўшилмайман, – дейди «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси бош директори. – Аслида зиёга интилувчи, қайноқ фикрга ташна одам ҳар қандай шароитда ҳам газета-журнал олиб ўқийди. Тўғри, Ўз даврида айрим газеталарнинг сони сотувда 5-8 фоизга камайди. Бу ишчи-хизматчилар, олий ва ўрта махсус ўқув юрталари талабаларининг таътилга чиқиши билан ҳам боғлиқдир. Бунда нашрларга бўлган талаб ва эҳтиёж ҳам ҳисобга олинади. Сентябрь ойидан бошлаб эса газеталар сони кейинги йилнинг апрель ойигача ушиб боради. Газета-

журналларга обуна бўлганлар эса ҳеч қандай узлишларсиз нашрларни олишади.

– Рустам Саидович, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Даврий матбуотни тарқатувчи корхоналарни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қароридан сўнг акциядорлик компаниясида қандай ўзгаришлар бўлди?

– Мазкур қарорнинг қабул қилиниши матбуот тарқатувчи корхоналар учун жуда муҳим бўлди. Жорий йилнинг иккинчи ярим йиллиги учун обуна каталоги ишлаб чиқилди. Бунда даврий матбуотни авиация ва темир йулда ташиш билан боғлиқ харажатларнинг 50 фоизи дав-

лат томонидан қопланиши ҳисобга олинди. Шунга мувофиқ обуна нархи ҳам арзонлашди.

– Тахририятларнинг талаб ва эҳтиёжларга кўра газета дўконларига газеталар чиқарилаётгани деган эътирозларга қандай қарайсиз?

– Ҳар бир газета дўконларига уша дўкон жойлашган ҳудуддаги аҳоли эҳтиёжи ва талабларига кўра нашрлар чиқарилади. Ҳатто газета дўкони сотувчиларининг буюртмаларида курсатилганидан зиёд газеталарни сотувга чиқарамиз. Аммо газетон узига ёққан нашрини харид қилади. Талаб ва эҳтиёжни урганиш борасида акциядорлик компаниямизнинг маркетинг

хизмати мутахассислари амалий ишлар олиб боришмоқда. Ҳали бу борада қиладиган ишларимиз ҳам кўп.

Шу уринда эътибор баъзи бир мулоҳазаларимни билдирмоқчиман. Хуш, бугунги кунда муштарийларга тақдим қилинаётган нашрларнинг савияси, сифати қандай? Ўқувчилар талаб-истакларига жавоб бера оладими? Бу ҳам муҳим масала. Эътироз билдиришдан олдин масаланинг мана шу томонларига ҳам эътибор бериш керак деб уйлайман. Бозорда яхши маҳсулот харидорсиз қолмайди. Тахририятдагилар мени тўғри тушунишларини истардим. Ҳақли эътирозларни ҳаммаша қабул қиламиз. Айни пайтда журналитлардан газета сотиш борасида учрайдиган муаммоларни биргаликда ҳал этишда ёрдам кутамиз ва улар билан ҳамкорлик қилишга тайёرمىз.

Абдугани АБДУРАҲМОНОВ сўхбатлашди

«МАҲАЛЛИЙ ТЕЛЕКОМ»: ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

«Маҳаллий Телеком» акциядорлик компанияси ҳиссадорларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги бош директори ўринбосари, АК қузатув кенгаши раиси Ш. Обидхўжаев бошқарди.

Йиғилишда «Маҳаллий Телеком» АК бош директори А. Журабоев ўтган йил иш-яқунлари ва 2000 йилдаги вазифалар тўғрисида маъруза қилди. Утан йили компания тасаруфидаги корхоналар томонидан 16,3 миллиард сўмлик, жумладан аҳолига 6,5 миллиард сўмлик алоқа хизмати курсатилди. Соф фойда 450,4 миллион сўми ташкил этди.

Кўрилган кескин чораларга қарамай, дебитор қарздорлик 1,5 миллиард сўми ташкил қилди. Утан йил мобайнида

эски автомат шаҳарлараро телефон станциялари янги, рақамли станцияларга алмаштириб берилди. Жойларда 252,5 минг рақамга мўлжалланган рақамли АТСлар бунёд этилди. 3,0 миллиард сўмлик капитал қўйилmalar узлаштирилди. Компаниянинг «Тошкент шаҳар телефон тармоғи» ҲЖ, Хоразм ва Бухоро вилоятлари давлат электралоқа корхоналари уз вазифаларини муваффақият билан бажаришди. Компания раҳбари ички имкониятлардан тулиқ фойдаланилмаётганлигини, жорий йилда

бунга жиддий эътибор зарурлигини айтиб ўтди.

Мазкур ҳисобот маърузаси юзасидан бўлган муҳокамаларда алоқа корхоналари ва ташкилотлари раҳбар ҳамда мутахассислари – С. Аъзамов, С. Умаров, Р. Раимова, Т. Бикметов, М. Қожакин, С. Парпилов, М. Каримов, Т. Назаржоновлар сўзга чиқиди.

Ҳиссадорлар йиғилишида «Маҳаллий Телеком» АКнинг ўтган йилги иш фаолияти қўнқарли деб баҳоланди. Шунингдек, йиғилишда келгуси вазифалар белгилаб олинди ва кун тартибидаги масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

К. Тўлаганов

Нукус шаҳрида Қорақалпоғистон Республикаси алоқачилари уртасида «Соғлом авлод йили»га бағишланган иккинчи тур спартакиада уйинлари бўлиб ўтди. Унда спортнинг мини футбол, волей-

«СОҒЛОМ АВЛОД ЙИЛИ»ГА БАҒИШЛАНДИ

бол, арқон тортиш ва эстафета турлари буйича 15 та жамоадан командалар иштирок этишди. Бозатау туман электралоқа боғламаси командаси эстафета мусобақасида биринчи, арқон тортишда иккинчи ва умумий команда ҳисобида Туртқул туман электралоқа боғламасидан сунг иккинчи уринини эгаллаб, Республика алоқа ходимлари касба уюшмаси марказий қўмитасининг иккинчи даражали дипломи ва қимматбаҳо совғалар билан мукофотланди.

А. АХЫМБЕТОВ, Қорақалпоғистон Республикаси Бозатау туман электралоқа боғламаси касба уюшмаси раиси

ОЛАМДА НИМА ГАП?

● ЯНГИЛИКЛАР ● ВОКЕАЛАР ● ХАБАРЛАР

● Матбуотда «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони эълон қилинди.

● Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқшунослик институти олимларининг илмий изланишлари натижасида мазкур институтнинг қўлвзмалари хазинасида ал-Муторидийнинг форс тилида ёзилган таъвд-Курьонни талаффуз қондалари билан ўқишга оид асарни мавжудлиги аниқланди.

● Республикада нашр этиладиган журналлар сони яна биттага кўпайди. Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси муассислигида «Машҳура» янги журнали нашрдан чиқди. Бу журналда хотин-қизларнинг ҳаёти, тақдирини, меҳнати ва муаммолари ҳақида мақолалар бериб борилади.

● Олимларнинг ҳисобича, дунё буйича 1999

йили фазовий тадқиқотлар соҳасидан олинган даромад 96 миллиард АКШ долларига етган. Аввалги йили бу кўрсаткич 87 миллиард АКШ долларини ташкил этган эди.

● Хитой ҳукумати кейинги ўн йил давомида Пекин атрофидаги 4,3 миллион гектар майдонга кўчат ўтказишни режалаштирмоқда. Дарахтлар Тоби чўлидан Пекин шаҳрига ёпирилиб келаётган кум буронларига тўсиқ бўлади.

● Парижда Европанинг самолёт ишлаб чиқарувчи Эйрбас Индастри компанияси вакиллари уалари ишлаб чиқармоқчи бўлаётган 550 уринли энг катта ҳаво кемасига буюртмалар қабул қилишга тайёр эканликларини расман эълон қилишди. Бу баҳайбат лайнер 30 йилдан бериб биринчиликини ҳеч кимга бермай келаётган «Боинг-747»ни йўловчиларга мўлжалланган жойининг 100 тага қўлиги билан ортда қолдиради.

«Халқаро Телеком» қариядорлик компаниясига қарши Республика радиоалоқа, радиоэшитириш ва телевидение ишлаб чиқариш бирлашмасининг собиқ бошлиғи ўзининг ишдан ноқонуний бўшатишгани ҳақида даъво аризаси билан судга мурожаат қилган эди.

Тошкент шаҳар, Мирзо Улугбек туман судида мазкур даъво билан боғлиқ бир ойдан ортиқ вақт давомида суд жараёни узловчи бўлиб келди. Суд жараёнида даъвогар ва жавобгар томондан қўлба мутахассислар қатнашдилар. Ва ниҳоят суд «Халқаро Телеком»нинг қарорини чиқарди.

Муҳбиримиз судда «Халқаро Телеком» АКнинг ишончли вакили сифатида қатнашган Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги юридик-ҳуқуқий бўлимининг бошлиғи Маъруфжон ТОЖИБОВ билан суҳбатлашди.

Сиз суд жараёнида ишончли вакил, адвокат сифатида иштирок этдингиз, айтингчи можаро нимадан бошланган эди?

— Суд жараёнида мен билан бирга агентлик юридик-ҳуқуқий бўлими бошлиғи Ўринбосари Маҳмадали Турғунов, «Халқаро Телеком» АК ходимлар, ташкилий ишларни мувофиқлаштириш ва назорат бўлими бошлиғи Дилорам Зарибекова ва юридик хизмат бўлими бошлиғи Шухрат Зиёмухамедовлар «Халқаро Телеком» АКнинг можарога сабаб бўлган буруғини асосли эканлигини ҳимоя қилдилар.

«Халқаро Телеком» АК Кузатов Кенгашининг раҳбарлиги лавозимидан бўшатилиш буйича ўтказган навбатдан ташқари йиғилишида Республика радиоалоқа, радиоэшитириш ва телевидение ишлаб чиқариш бирлашмаси (РРТТИЧБ)нинг кейинги пайтда молиявий аҳволи оғирлашгани, бунинг асосий сабабларидан бири кор-

КУЧ – АДОЛАТДА

хона раҳбарининг мутахассисларни танлаш, жой-жойига қўйиш, бозор иқтисодий шартношида имкониятлардан оқилона ва тўғри фойдалана олмаганигадир, деб баҳо берилган эди.

Бундан ташқари РРТТИЧБ раҳбари юқори ташкилотлар, шу жумладан давлат ваколатига эга бўлган ташкилотнинг топшириқларини пиланд қилмай келди. Шунингдек, собиқ бошлиқ айрим давлат аҳамиятига молик объектларни ўзбошимчилик билан тугатишга қарор қилган.

«Халқаро Телеком» АК раҳбарияти корхонанинг молиявий аҳволини яхшилаш мақсадида ўтказган йиғилишларида РРТТИЧБ раҳбарининг иштирок эттишдан бош тортганиги учун уртада тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишга мажбур бўлди. Бу эса, ўз навбатида иккинчи томоннинг судга даъво аризаси билан чиқишига сабаб бўлди.

Можаронинг қисқача тарихи ана шундай.

Бейхитёр корхоналар мустақиллиги ҳақида савол туғилади. Корхоналар ўз мулкни ўз ҳолида тасарруф қила олмайдими?

— Республикада мустақиллик йиллари қабул қилинган «Корхоналар тўғрисида» «Мулк тўғрисида»ги қонунларда мулк шаклидан қатъий назар, корхоналар мустақиллигини таъминлаш қоидалари баён қилинган.

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига эса корхона ва мулкдорлар ўртасидаги хилма-хил муносабатлар ҳақидаги қоидалар ўз аксини толган. Корхоналар ўз Низоми-ларини юқоридagi қонун қоида-

лар асосида тузишлари керак. Ҳар хил талқинга йул қўйилмаслиги лозим. Масалан, давлат мулкни асосида ташкил қилинган корхона мулкдан ҳужжалик юридик ҳуқуқи асосида фойдаланади ва фақат мулкдорнинг розилиги билангина тасарруф этишга ҳақли эканлиги Фуқаролик кодексига белгиланган. Бу қоида «Корхоналар тўғрисида»ги қонунда ҳам ўз аксини толган. Аммо айрим ҳолларда давлат корхоналари мулкни жамоа бутунлай ўзиники деб ҳисоблаш натижасида базан ноқонуний ҳолатлар вужудга келиши мумкин. Бундай ҳолатлар жавобгарликка сабаб бўлиши мумкин. АК ва ҲЖларда мулкчи ҳуқуқлар Кузатов Кенгашидаги ишончли вакил томонидан назорат қилиб турилади, давлат мулкни асосидаги корхоналарда бундай бошқарув органи йўқ, унинг урнини мулкдор вакил қилган орган эгаллайди ва бу мулкни ҳар қандай ҳолатда тасарруф қилиниши учун вакил ташкилотдан розилик олиши лозим бўлади. Корхона ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотни, агар қонун ҳужжатларида узгача тартиб белгилаб қўйилган бўлмаса, ўзи мустақил тасарруф этади.

Шу ўринда корхона раҳбарларини ишга ёллаш ва меҳнат интизомини ҳақида ҳам сўз юритсак. Маълумки, агентлик тизимида ҳар хил турдаги корхоналар ташкил этилган. Уларни бошқаришда қандай ҳужжатларга амал қилинади?

— Жавобни аввало меҳнат интизомидан бошласак, бу ҳар қандай йўтуқ учун муҳим омил эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Республика ҳукумати ҳам бунга қатъий аҳамият бериб келмоқда. Бунга Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил, 12 январь қарори «Ижро

интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2000 йил, 11 февралдаги «1999 йилда Республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш асослари ва иқтисодий ислохотларнинг боришини баҳолаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг иккинчи қақриқ Олий Мажлис I - сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган биринчи навбатдаги вазифалар тўғрисида»ги қарори ва бошқа қарор ҳамда фармойишларни мисол қилиш мумкин. Шунингдек, агентлик Бош директори Ф. С. Абдуллаевнинг «Хабар» газетаси мухбири билан қилган суҳбатига («Хабар», 2000 йил, 7 апрель, 13-сон) ҳам ижро интизоми ҳақида ибратли мулоҳазалар билдирилган.

Ишга ёллаш Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси қоидалари асосида олиб борилади. Томонлар ўртасида Меҳнат шартномаси тузилади ва шу асосда ишга қабул қилиш буйруқ чиқариш билан расмийлаштирилади. Бундан ташқари, корхоналарнинг ўзида «Ички меҳнат тартиби қоидалари» бўлиб, унга ҳаммининг буйсуниши шарт. Раҳбарчи? Раҳбар биринчи навбатда шу ички тартибга риоя қилиши ва бошқаларга урнат бўлиши керак. Шунингдек, у билан тузилган шартномада иш беврвчи ҳамда унинг ҳуқуқ ва бурчлари белгилаб қўйилган. Бундан ташқари, бир марта қўйул хатолар сирасининг руйхати берилди, бу хатога йул қўйиш у билан тузилган меҳнат шартномасининг мuddатидан олдин (агар мuddатли бўлса) бекор қилинишига олиб келади.

Шунингдек, корхона раҳбари унун ижро ва технология интизомига риоя қилиш муҳим ҳис-

лат бўлиши керак. Бунинг замирида нима ётади? Ҳуқуқий давлатда ҳар бир ҳаракат ёки ҳаракатсизлик қонун ва бошқа ҳужжатларда белгиланган тарзда содир этилиши керак. Ҳаракат ёки ҳаракатсизлик меҳнат, ижро ёхуд технология интизомининг бузилишига олиб келиши мумкин. Суд жараёнида радиостанцияни йуриқномада белгилангандек демонтаж қилмаганлик нотўғри ҳаракат, демонтаж қилинган станция ўсуналарини йуриқномада белгилангандек сақла-маслик ҳаракатсизлик деб баҳоланди. Ўз урнида улар ижро ва технология интизоми бузилиши дейилиб, интизомий жазога лойиқ деб қўрсатилди. Шу сабабли суд буруғини ўз кучида қолдириш тўғрисида ҳал қилув қарорини чиқарди.

Сиз суд жараёнида адвокат сифатида иштирок этдингиз, бунинг ҳуқуқий асоси ҳақида ҳам икки оғиз сўзлаб берсангиз?

— Алоқа соҳасида ҳуқуқий маданиятни ошириш, ҳуқуқий ҳимояни яхшилаш, агентлик ва унинг тизимидagi почта ва телекоммуникациялар корхоналарига ҳуқуқий ёрдамни кучайтириш ҳамда керакли қонун ва меъёрий ҳужжатларни тез етказиб бериш мақсадида «Адолат кучи» адвокатлик фирмасини ташкил қилдик. Фирма Тошкент шаҳар Адлия бошқармасидан 2000 йил, 9 июнда 82-рақам билан давлат рухсатидан ўтказилди. Фирма корхоналарга шартнома асосида хизмат қўрсатади, уларнинг топшириғига бйонан суд, ҳужжалик судида уларнинг манфаатини ҳимоя қилади, шартнома ва керакли ҳужжатларни расмийлаштиришда кумаклашади. Фирманинг номини соҳибқирон Амир Темурнинг «Куч – адолатда» деган ҳикматли сузидан олдик. Дарҳақиқат, ишимизнинг асосий мезони ҳам адолатдир.

Алижон СОБИРОВ суҳбатлашди

• Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

МЕҲНАТ ҚИЛГАН АЗИЗ

«Бухоро почтаси» ҳиссадорлик жамияти Гиждувон филиали, Сактари алоқа бўлимида бўлган киши алоқа ходимларининг қўли-қўлига тегмай ишлаётганига гувоҳ бўлади. Туман марказидан анча узоқда жойлашган бу алоқа бўлимида 4 киши ишлайди. Сергайрат алоқачилар жами 12 та қишлоққа хизмат кўрсатишади. Адоқ, Обкена, Мирокон, Янгиобод, Явожин сингари ва бошқа бир қатор қишлоқларга кундалик етказиб беришлари, хат-хабар ҳамда жўнатмалар ўз вақтида етказиб берилмоқда. Ҳар бир қишлоқда 120-130 тадан хонадон бор.

Сактари алоқа бўлими ходимлари 1400 нафар пенсионер, 203 нафар ногирон, 109 нафар уруш қатнашчиси, шу ҳудудда истиқомат қиладиган қишлоқ меҳнатқашларига хизмат кўрсатишмоқда.

Алоқа бўлимига 26 йилдирки Мавжуда Тоҳирова бошчилик қилиб келяпти. У Навоий вилоятининг Қизилтепа тумани, «Бўстон» қишлоғида туғилиб ўсган. Мавжуданинг оиласини почтачилар оиласи деса бўлади. Онаси Муборак Салимова узоқ йиллар давомида ана шу соҳада ишлаган. Мавжуда Тоҳированинг умр йўлдоши Неъматилло Холов ҳозирги пайтда «Навоий почтаси» ҳиссадорлик жамиятининг Қизилтепа филиалида ҳисобчи бўлиб ишляпти. Уғиллари Баҳодир ҳам ота-онаси касбини танлаган. У Сактари алоқа бўлимида хат ташувчи.

М. Тоҳирова ўз меҳнат жамоаси аъзолари ишини тўғри ташкил эта олган аёл. Иш вақтидан унумли фойдаланиш, газета-журнал, хат-хабар, телеграммаларни ўз вақтида эгаларига етказиш кундалик иш меъёрига айланган. 20-22 йилдан бери бу ерда самарали иш олиб бораётган Камол Жалолов, Қувват Муҳиддинов, Баҳодир Холов сингари алоқа бўлими ходимларининг жонкуярлик кўрсатаётганликлари туфайли яхши натижаларга эришиляпти.

Ўтган йили Республикадаги Мустақиллигининг 8 йиллик байрамида Мавжуда Тоҳирова қувончга қувонч қўшилди. У аҳолига почта хизмати кўрсатишдаги кўп йиллик, ҳалол хизматлари учун агентликнинг «Аъло даражали мутахассис» фахрий нишони билан тақдирланди.

Меҳнат қилган элда азиз деб бежиз айтишмайди.

А. ИСТАМОВ, Бухоро вилояти

Газетамизнинг 23 июнь, 24-сонидagi 4-саҳифасида ҳафталик теледастур айрим техник сабабларга кўра, нотўғри берилган. Айбдорлар жозаланди. Йўл қўйилган хатолик учун муштарийларимиздан узр сўраймиз.

ЭЪЛОН!

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги ва алоқа ходимлари касаба уюшмаси марказий кўмитасининг қарорига асосан утказилаётган Ўзбекистон алоқа ходимлари спартакиадасининг финал босқичи уйинлари шу йилнинг 3 – 6 июль кунлари Тошкент шаҳрида, Алоқа коллежида бўлиб ўтади.

Мазкур спартакиадада иштирок этиш истагида бўлганлар республика алоқа ходимлари касаба уюшмаси марказий кўмитасига қўйидаги факсга ёзма равишда хабар қилишларини сўраймиз: 133-92-90.

Командаларнинг Тошкент шаҳрида меҳмонхонада яшаш ҳамда овқатланиш харажатлари Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги ҳисобидан қопланади.

Ўзбекистон алоқа ходимлари касаба уюшмаси марказий кўмитаси

МУСОБАҚАЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Алоқачилар ўртасида мунди футбол бўйича 23 – 24 июнь кунлари ўтказилган ўйинларга қўйидаги натижалар қайб этилди:

ФТМТМ – «МТУ» ҲЖ 1:2.
ДФХ – ДАИ 4:1
ЭМММ – Алоқабанк 4:2.
Алоқа коллежи – ШАТҲИЧБ 6:2.
1 июлда қўйидаги ўйинлар бўлиб ўтади:
9-00 РТИРБ – «Ўзбекистон почтаси» ДАК
10-00 «ТШТТ» ҲЖ – «Ўздунробита» ҚК
11-00 МАТБ – УэПТА
12-00 РТУМ – ДАИ

А – ГУРУХИ

т/р	Жамоалар	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	Б	О
1.	ДФХ	3	3	-	-	10-5	+5	9
2.	«Ўзбекистон почтаси» ДАК	2	2	-	-	5-1	+4	6
3.	ФТМТМ	3	2	-	1	22-8	+14	6
4.	«МТУ» ҲЖ	3	2	-	1	11-5	+6	6
5.	ДАИ	2	-	-	2	2-6	-4	0
6.	ТЗАИ	2	-	-	2	2-6	-4	0
7.	РТИРБ	1	-	-	1	3-10	-7	0
8.	РТУМ	2	-	-	2	4-18	-14	0

Б – ГУРУХИ

т/р	Жамоалар	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	Б	О
1.	«Алоқабанк»	3	2	1	-	22-15	+7	7
2.	«Ўздунробита» ҚК	2	2	-	-	8-2	+6	6
3.	«ТШТТ» ҲЖ	2	2	-	-	8-3	+5	6
4.	Алоқа коллежи	3	1	1	1	15-12	+3	4
5.	УэПТА	2	1	-	1	11-7	+4	3
6.	МАТБ	1	-	-	1	3-5	-2	0
7.	ШАТҲИЧБ	2	-	-	2	5-14	-9	0
8.	ЭМММ	3	-	-	3	5-18	-13	0

Қоқ туш маҳали. Фарқ пишган қулупнай даласидан бир оз тин олиш ниятида урик тагидаги сурига эндигина келиб утиргандим, томорқа этагида бир жувон менга қараб: «Кенной, қарворинг», деб қолди. Қулида сирли челақ. «Қулупнайга келган уткини харидорлардан-да, шу иссиқда намунача дала кезишмас», — дедим ўзимга жазирамада унга пешвоз чиқишни малол олиб. Жувон яна чақирди. Ноилож олдиға бордим. Қуликкина, камон қолди, 25 ёшлардаги келинчақ. Бошидаги қора, ялтироқ симли румоли остидаги чиройли турмакланган сочларидан тер оқарди.

— Қулупнайга келувдим... — деди у ийманибгина, саломалиқдан сўнг.

— Шу иссиқда-я? Пиеда келдингизми? Қаерликсиз? — сўрадим ажабланиб.

— Оқтепа кишлогидан. Қуйликнинг автобусида бекатгача, бўёғига пиеда келдим.

— Нима, бозорда йўқ эканми?

— Бозорда қиммат. Шу ер-

дан териб олсам, арзонроқ берарсиз...

— Кириг, — дедим дарвозани очиб, — эринмаган банда экансиз.

Зулфия билан яна пайкалга тушди.

— Ана, — деди у яна гапга ту-

синглим ўқувчи. Менинг болаларим ҳали ёш. Каттам энди учда, кичгим бир ярим ёшда. Хужайиним ҳарбий хизматчи. Ойлиги ёмон эмас. Лекин, иши Тошкентда, маошининг ярми йўлкирага кетади.

— Унда қулупнайга пулни қаер-

● Турмуш чорраҳаларида

БОРИНИ ОШИРИБ, ЙЎҒИНИ ЯШИРАДИГАН КЕЛИН

шиб, — ҳосил ҳам камайиб қолибди. Хужайинининг маошини кутсам, бу йил ҳам мураббосиз қоларканман.

— Узингиз ойлик олдингизми?

— Қаёқда? Мен ишламайман.

Оилада қайнона-қайнотам, қайсинглим, хужайиним, икки нафар болам яшаймиз. Биргина турмуш уртоғим ишлайди. Отаналари нафақага чиқишмаган, бири бетоброқ, бирига қишлоқчилик... иш йўқ. Қай-

дан ундирдингиз? — дедим қизиқсиниб.

— Худо берди, — деди у мулойим жилмайиб. — Бир жойдан олдим-да. Сиз менга олдин айтингчи, бозорда қулупнай 150-170 сўм. Мен пайкалдан териб олсам беш-ун сўм арзон берарсиз...

Зулфия самимий, дадил нигоҳлари билан мендан жавоб кутарди.

— Узингиз айта қолинг, — дедим унинг инсофсиз эмаслиғига шубҳа қилмай.

— Килосига 120 сўмдан буладими? Ун кило оламан. Ана шунда 300 сўм тежаган буламан. Бу дегани олтин нон. Оиламиз билан икки кун еймиз.

— Қайнона-қайнотангиз берган пулларининг «немисча» ҳисобини олишарканда, — дедим.

— Йўқ, йўқ, улар тилла одамлар. Мана, болаларимни индамай олиб қолишди. Энди, озроқ пулни тежасам, оиламизга фойда бўларди, деб уйлловдим-да.

— Қизиқ экансиз, бориға шукр қилиб утиравермайсизми? Сизга нима азоб, шундан шубҳа муштдек гавдангиз билан зилдай челақда, иссиқ кунда...

— Ундай деманг, кенной, тани-хоним соғ, худого шукр, ёмон яшамаймиз. Куюқми-суюқми, кунига икки маҳал қозон қайнайди, уйим тинч. Қайнона-қайнотам беозор одамлар.

Вазира **ТОҶИБОЕВА**,
Тошкент вилояти

● Алоқа матбуот кўзгусида

СЕВИШГАНЛАРГА... ИМТИЁЗ

Венесуэлада севги мактублари фақат пушти хатжилдларда жунатилади. Ишқ дардиға мубтало бўлганлар почта маркасини 50 фоиз арзонлаштирилган нарҳда сотиб олишади.

Баъзида почтачилар севишганлар имтиёзидан бошқалар фойдаланмаётганикин, дея хатларни текшириб ҳам туришади.

ПАРИЖНИНГ БИРИНЧИ «ХОНИМИ»

Французлар Эйфель минорасини шундай деб аташаркан. Бу гузал ишоот Париж тимсолиға айланган. Францияда тайёрланган ҳар қандай маҳсулотни унинг сурати безайди.

Минорани куриш осон кечмаган. У 18038 та қисмдан иборат бўлиб, 1050846 та детал билан бир-бирига боғланган. Минора яратилганидан буён томоша қилишга келган сайёҳларни бир қатор қилиб тизиб чиқсангиз, у 250 чақирим жойгача қузилиши мумкин экан.

ТЕЛЕФОНДА СЎКИНИБ КЎРИНГ-ЧИ?

Немисларнинг «Нархитентехнише цайтшрифт» журналининг маълумот беришича, АҚШда телефонда узаро гаплашаётган пайтда, ҳатто жаҳл чиққанда ҳам сиполик билан сўзлашиш зарур. Агарда кимда-ким бу қоидадан бузса, унга нисбатан қандай чора куриш масаласи куриб чиқилди. Эндиликда янги қарор қабул қилиниб, бир овоздан тасдиқланди. Кимки телефонда сўкиниб гаплашса, уша абонент дарҳол абонентлик руйхатидан чиқарилади ва маъмурий чора сифатида телефон алоқаси узиб қўйилади.

ЕЛКАДА КЎТАРИБ ЮРАДИ

АФРИКАДА яшовчи мандинго қабилисида қизиқ қонун мавжуд. Унга кура, айбисиз кишини ооздликдан маҳрум этган судья жазоланади. Жазоланганда ҳам антиқа усул билан — айбисиз киши қанча муддат қамоқда утирган бўлса, судья шунча кун ўша кишини елкасида кўтариб юриши шарт.

Урта асрда Германияда

гуноҳкор судьялар янада қаттиқроқ жазоланишган. Нюренберг шаҳри музейида бундан 400 йил муқаддам қалбаки хужжатга имзо чеккан нотариус ходимининг мўмийланган бир қўли ҳамон сақланмоқда. Куриниб турибдики, уша даврда қалбаки иш қилган ҳуқуқ посбонларининг қўли кесилган экан.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги жамоаси агентликнинг матбуот котиби А. Кудиновага акаси

Валентин Николаевич КУДИНОВнинг

вафоти муносабати билан чукр таъзия билдиради.

МУАССИС:
Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги

Бош муҳаррир:
Шодмон ОТАБЕК

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:
Шомансур ОБИДУЖАЕВ
Шухрат ЖАББОР
Анатолий КУДИНОВ
Иззат АҲМЕДОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари)
Абдуғани АБДУРАҲМОНОВ
(Масъул котиб)
Мирпўлат МИРЗО
Рустам ҚОСИМОВ
Курулбой ТҮЛЕБОЕВ
Ёқубжон ХҲАМБЕРДИ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:
Саидмаҳмуд АКБАРОВ
Шохруҳ АКБАРОВ
Ортиқбой АБДУЛЛАЕВ
Меҳмонкул ИСЛОМКУЛОВ
Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ
Бобоҳон ШАРИФ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000
Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.
ТЕЛЕФОНИМИЗ:
136-36-42, 136-35-29,
144-29-09.
Факс: 136-36-42.
ИНДЕКС: 64600
ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Мухарририятга келган қўлғамалар (2 ораликда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.

Рўйхатга олиш № 00011.

Буюртма № Г-542.

7127 нусхадда чоп этилди.

Офсет усулида босилди.

Бичими А-3, ҳажми 1

босма табоқ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «ШАРК» НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИ БОСМАХОНАСИ.
Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси,
41-уй.

Босишга топширилди — 19.00
Босишга топшириш вақти — 18.00

1 2 3 4 5 6

ТЕША ТЕГМАГАН ГАПЛАР

Узингни тез-тез ақлли қилиб кўрсатавер. Куникишади.

***

Керакли сўзни тополмасангиз, керакли сўмни топинг.

***

Бундан баттар бўлмаган бўлса, демек ўсиш бор.

***

«Уртоқлар, кумни тежанглар, ҳали ундан кўп нарсалар қураимиз!»

***

Одамзодни қанчалик «тарбияламагин», у барибир яхши яшашни истайверади.

***

Ногоҳ тоннел адоқида кўринган нур қаршидан келаётган поезд бўлса-чи?

***

Қиладиган бошқа иш қолмас, ҳамма шундай қиладди.

***

Қариб қолиш ёқмайди, аммо бу узоқ умр куришининг ягона йўли.

***

Одамлар ҳар қандай курсатмани уша буйруқни берган кишидан бошқачароқ тушунишади.

***

Ҳеч қачон ким ҳақ эканлиги маълум эмас. Айбдор ҳамisha маълум.